

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 924/2009,

16. september 2009,

piiriüleste maksete kohta ühenduses ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2560/2001

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 95 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,võttes arvesse Euroopa Keskpannga arvamust ⁽²⁾,toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Siseturu nõuetekohaseks toimimiseks ja selleks, et lihtsustada ühenduses piiriülest kaubandust, on oluline, et eurodes tehtavate piiriüleste maksete ja neile vastavate riigisiseste maksete tasud on võrdsed. Ühesuuruste teenustasude põhimõte on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. detsembri 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 2560/2001 (eurodes tehtavate välismaksete kohta), ⁽⁴⁾ mida kohaldatakse eurodes ja Rootsi kroonides tehtavate piiriüleste maksete suhtes, mis ei ületa 50 000 eurot või sellega võrduvat summat.

(2) Komisjoni 11. veebruari 2008. aasta aruandes, milles käsitletakse eurodes tehtavaid piiriülesteid makseid käsitleva määruse (EÜ) nr 2560/2001 kohaldamist, on kinnitatud, et kõnealuse määruse kohaldamine on vähendanud eurodes tehtavate piiriüleste maksete teenustasusid liikmesriikides kehtivate teenustasude tasemele ning see on julgustanud Euroopa makseteenuste sektorit tegema vajalikke jõupingutusi kogu ühendust hõlmava makseteenuste infrastruktuuri rajamiseks.

⁽¹⁾ 24. märtsi 2009. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽²⁾ ELT C 21, 28.1.2009, lk 1.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 24. aprilli 2009. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 27. juuli 2009. aasta otsus.

⁽⁴⁾ EÜT L 344, 28.12.2001, lk 13.

(3) Komisjoni aruandes analüüsiti määruse (EÜ) nr 2560/2001 rakendamisega seotud praktilisi probleeme. Selle tulemusena tehti mitu muudatusettepanekut, et lahendada läbivaatamise käigus tuvastatud probleeme. Kõnealused probleemid hõlmavad makseteenuste siseturu häireid, mis on tingitud statistilise aruandluse kohustuste erinevustest; määruse (EÜ) nr 2560/2001 rakendamist, kuna määratud pädevaid liikmesriikide asutusi on vähe; selliste kohtuväliste vaidluste lahendamise ja kahju hüvitamise organite puudumist, kes tegeleksid kõnealuse määrusega seotud vaidlustega, ning asjaolu, et määrust ei kohaldata otsearvelduste suhtes.

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta direktiiviga 2007/64/EÜ (makseteenuste kohta siseturul) ⁽⁵⁾ on loodud kaasaegne õiguslik alus kogu ühendust hõlmava makseteenuste siseturu loomisele. Selleks et tagada mõlema õigusakti õiguslik kooskõla, on soovitatav muuta määruse (EÜ) nr 2560/2001 asjaomaseid sätteid, eelkõige mõisteid.

(5) Määruses (EÜ) nr 2560/2001 käsitletakse krediidikorraldusega tehtavaid piiriülesteid makseid ning elektroonilisi piiriülesteid makseid. Kooskõlas direktiivi 2007/64/EÜ eesmärgiga muuta piiriülested otsearveldused võimalikuks, on soovitatav laiendada määruse (EÜ) nr 2560/2001 reguleerimisala. Peamiselt või üksnes paberipõhiste maksevii- side, nt tšekide puhul ei ole veel soovitatav kohaldada ühesuuruste teenustasude põhimõtet, kuna nende olemuse tõttu ei saa neid töödelda sama tõhusalt kui elektroonilisi makseid.

(6) Ühesuuruste teenustasude põhimõtet tuleks kohaldada maksete suhtes, mida on algatatud või lõpetatud paberil või sularahas, mida maksete teostamise ahela jooksul töödeldakse elektrooniliselt, välja arvatud tšekid, ning kõikide otseselt või kaudselt maksetehinguga seotud teenustasude suhtes, sealhulgas lepingutasud ning välja arvatud konverteerimise tasud. Kaudsed teenustasud on näiteks püsimummaksekäsundi vormistamise tasu või maksekaardi või deebet- või krediitkaardi kasutamise tasud, mis peaksid riigisiseste ja piiriüleste maksete korral olema ühenduses samad.

⁽⁵⁾ ELT L 319, 5.12.2007, lk 1.

- (7) Selleks et vältida makseteenuste turgude killustumist, on asjakohane kohaldada ühesuuruste teenustasude põhimõtet. Seepärast tuleks määrata kindlaks igale piiriülese makse kategooriale vastav riigisisene makse, millel on piiriülese maksega samad või väga sarnased omadused. Piiriülesele maksele vastava riigisisese makse kindlaksmääramiseks võib muu hulgas kasutada järgmisi kriteeriume: makse algatamise, teostamise ja lõpetamise kanal, automatiseerituse tase, maksetagatis, kliendi staatus ja suhe makseteenuse pakkujaga, või kasutatud makseviis, nagu on sätestatud direktiivi 2007/64/EÜ artikli 4 punktis 23. Nende kriteeriumide loetelu ei ole täielik.
- (8) Pädevad asutused peaksid andma välja suunised välismaksetele vastavate riigisiseste maksete kindlaksmääramiseks, kui nad peavad seda vajalikuks. Komisjon, keda vajaduse korral abistab maksete komitee, peaks andma asjakohaseid juhiseid ja pädevaid asutusi abistama.
- (9) Oluline on lihtsustada makseteenuse pakkujate jaoks piiriüleste maksete sooritamist. Selle suhtes tuleks edendada standardimist, eelkõige rahvusvahelise pangakontonumbri (IBAN) ja panga tunnuskoodi (BIC) kasutamist. Seepärast on asjakohane anda makseteenuste kasutajatele piisavalt teavet kõnealuse pangakonto IBAN-numbri ja BIC-koodi kohta.
- (10) Erinevad maksebilansistatistika aruandlusega seotud kohustused, mida kohaldatakse üksnes piiriüleste maksetehingute suhtes, takistavad makseteenuste lõimunud turu arengut eelkõige ühtse euromaksete piirkonna (SEPA) raames. SEPA raames on soovitatav 31. oktoobriks 2011 ümber hinnata kõnealuste arvelduspõhiste aruandluskohustuste kaotamise asjakohasus. Selleks et tagada maksebilansistatistika järjepidev, õigeaegne ja tõhus esitamine, tuleks tagada, et jätkuvalt võib koguda hõlpsasti kättesaadavaid andmeid maksete kohta, nt IBAN-number, BIC-kood ja tehingute arv või koondatud baasandmed maksete kohta eri makseviiside lõikes, kui andmete kogumise protsess ei häiri maksete automaatset töötlemist ning on täielikult automatiseeritav. Käesolev määrus ei mõjuta aruandluskohustusi, mis teenivad muid poliitikaeesmärke, näiteks rahapesu ja terroristide rahastamise tõkestamine, või maksustamise eesmärke.
- (11) Praegu kasutatakse kehtivates riigisisestes otsearveldussüsteemides eri ärimudeleid. SEPA otsearveldussüsteemi juurutamise hõlbustamiseks on vaja kehtestada ühtne ärimudel ja tagada mitmepoolsete vahendustasude suurem õiguslik selgus. Piiriüleste otsearvelduste puhul saab selle erandlikult saavutada nii, et üleminekuperioodiks kehtestatakse mitmepoolse vahendustasu maksimaalne summa tehingu kohta. Mitmepoolse kokkuleppe osapooled võiksid siiski vabalt määrata madalama summa või leppida kokku mitmepoolses vahendustasus, mille väärtus on null. Riigisiseste SEPA otsearvelduste puhul võib kasutada sedasama vahendustasu või muud pankadevahelist tasukokkulepet saaja makseteenuse pakkuja ja maksja makseteenuse pakkuja vahel, mis kehtis riigisiselt enne käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva. Kui riigisisest mitmepoolset vahendustasu või muud tasukokkulepet üleminekuperioodil vähendatakse või see kaotatakse, näiteks konkurentsioiguse kohaldamise tulemusena, siis tuleb üleminekuperioodil kohaldada riigisiseste SEPA otsearvelduste suhtes seda muudetud korda. Kui aga otsearveldustehing tuleneb kahepoolsest kokkuleppest, peaksid kahepoolse kokkuleppe tingimused olema mitmepoolse vahendustasu või muu pankadevahelise tasu suhtes üliluslikud. Pangandussektor võib üleminekuperioodil pakutavat õiguskindlust kasutada selleks, et töötada SEPA otsearvelduste toimimiseks välja ühtne pikaajaline ärimudel ning selles kokku leppida. Üleminekuperioodi lõpul peaks olema olemas SEPA otsearvelduste ärimudeli pikaajaline lahendus, mis vastab EÜ konkurentsioigusele ja ühenduse reguleerivale raamistikule. Komisjon kavatab pangandussektoriga peetavate pidevate dialoogide raames ning asjaomaste turuosaliste panusele tuginedes kiirendatud korras välja anda suunised selle kohta, millised on objektiivsed ja mõõdetavad kriteeriumid kõnealuste mitmepoolsete pankadevaheliste tasude (mille hulka võivad kuuluda mitmepoolsed vahendustasud) kokkusobivuse kohta ühenduse konkurentsioiguse ja reguleeriva raamistikuga.
- (12) Otsearveldustehingu teostamiseks peab olema juurdepääs maksja kontole. Seetõttu on SEPA otsearvelduste edukaks juurutamiseks ülioluline, et juurdepääsetavad oleksid kõik maksjate kontod, mis eurodes tehtavate siseriiklike otsearvelduste jaoks on juba juurdepääsetavad, sest muidu ei saa maksja ja saaja piiriülese otsearvelduse võimalust kasutada. Kui maksja konto ei ole SEPA otsearveldussüsteemis juurdepääsetav, ei saa maksja (võlgnik) ja saaja (võlausaldaja) uusi otsearveldusmaksete võimalusi kasutada. See on eriti oluline siis, kui saaja

- algatab otsearvelduste alusel debiteerimise maksejuhiste kogumina, näiteks igakuiselt või kord kvartalis elektriarvete või muude kommunaalmaksete sissenõudmiseks, ega debiteeri iga kliendi kontot eraldi. Kui võlausaldaja ei oma juurdepääsu kõigile võlgnikele ühe tehingu käigus, on vaja täiendavalt manuaalselt sekkuda, mis tõenäoliselt suurendab kulusid. Seetõttu ei saavutata juhul, kui makseteenuse pakkujal puudub kohustuslik juurdepääs maksja kontole, otsearvelduse alusel debiteerimises täielikku tõhusust ning üle-euroopaline konkurents jääb piiratuks. Kuid arvestades otsearvelduste erijooni ettevõtjate vahel, tuleks seda sätet kohaldada ainult SEPA üldise otsearveldussüsteemi suhtes ning mitte SEPA ettevõtjatevahelise otsearveldussüsteemi suhtes. Juurdepääsetavuse kohustus hõlmab makseteenuse pakkuja õigust mitte täita otsearveldustehingut vastavalt otsearveldussüsteemi eeskirjadele, mis käsitlevad näiteks tehingu tagasilükkamist, sellest keeldumist või makse tagastamist. Peale selle ei tohiks juurdepääsetavuse kohustust kohaldada makseteenuse pakkujatele, kellele on antud volitused osutada ja teostada otsearveldustehinguid, kuid kes ärioluliselt selle tegevusega ei tegele.
- (13) Peale selle on juurdepääsetavuse tehnilisi nõudeid arvestades tähtis, et maksja makseteenuse pakkujal oleks piisavalt aega valmistuda kohustusliku juurdepääsetavuse nõude täitmiseks. Makseteenuse pakkujatele tuleks seetõttu anda maksimaalselt ühe aasta pikkune üleminekuperiood pärast käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva, et nad saaksid seda kohustust täita. Kuna väljaspool euroala asuvate liikmesriikide makseteenuse pakkujatel on vaja teha rohkem ettevalmistusi, tuleks nende makseteenuse pakkujate puhul lükata kohustusliku juurdepääsetavuse nõude täitmise tähtaeg edasi kõige enam viis aastat alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast. Makseteenuse pakkujatel, kes asuvad liikmesriigis, kus euro võetakse kasutusele riigi omavääringuna nelja aasta jooksul alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast, tuleks nõuda kohustusliku juurdepääsetavuse nõude täitmist hiljemalt ühe aasta jooksul alates kõnealuse liikmesriigi euroalaga liitumise kuupäevast.
- (14) Pädevatel asutustel peaksid olema volitused võtta oma järelevalvekohustuste tõhusaks täitmiseks kõik vajalikud meetmed, et tagada käesoleva määruse järgimine makseteenuse pakkujate poolt.
- (15) Selleks et tagada käesoleva määruse ebaõigest kohaldamisest tingitud kahju hüvitamine, peaksid liikmesriigid kehtestama piisavad ja tõhusad kaebe- või hagimenetlused, et lahendada makseteenuse kasutaja ja makseteenuse pakkuja vahelisi vaidlusi. Samuti on oluline, et määratakse pädevad asutused ja kohtuvälised vaidluste lahendamise organid, määrates selleks kas olemasolevad organid, kui see on asjakohane, või asutades selleks uued organid.
- (16) Oluline on tagada, et ühenduse pädevad asutused ja kohtuvälised vaidluste lahendamise organid teevad ühenduses aktiivselt koostööd, et lahendada käesoleva määrusega seotud piiriüleised vaidlused sujuvalt ja mõistliku aja jooksul. Kõnealune koostöö peaks olema võimalik eri jurisdiktsioonide õigust või õiguspraktikat käsitleva teabe vahetamise vormis või vajaduse korral kaebuste lahendamise ja kahju hüvitamise menetluste üleandmise või ülevõtmise vormis.
- (17) Oluline on, et liikmesriigid sätestavad riigisisises õiguses tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused juhuks, kui ei täideta käesolevat määrust.
- (18) Käesoleva määruse reguleerimisala laiendamine riikide omavääringutele, mis ei ole euro, oleks selgelt kasulik, kuna määrust kohaldataks suurema arvu maksete suhtes. Seepärast tuleks kehtestada teatamise kord, et ka liikmesriigid, kus euro ei ole omavääringu, saaksid laiendada käesoleva määruse kohaldamist oma riigi vääringus tehtavatele piiriülestele maksetele. Tuleks siiski tagada, et liikmesriigid, kes on kõnealust teatamise korda juba kohaldanud, ei pea uut teadet esitama.
- (19) Komisjon peaks esitama aruande riigisiseste arvelduspõhiste aruandluskohustuste kaotamise asjakohasuse kohta. Samuti on asjakohane, et komisjon esitab aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta, andes eelkõige hinnangu IBAN-numbri ja BIC-koodi kasutamise kohta, et lihtsustada ühendusesisesid makseid, ning otsearveldustehinguid käsitlevate sätete kohaldamisel ilmnevate turusuundumuste kohta. SEPA arengu jaoks on samuti soovitatav, et sellises aruandes hinnataks ülemmäära, 50 000 euro asjakohasust, mida praegu kohaldatakse ühesuuruste teenustasude põhimõttele.
- (20) Õiguskindluse ja selguse huvides tuleks määrus (EÜ) nr 2560/2001 kehtetuks tunnistada.

- (21) Selleks et tagada käesoleva määruse ja direktiivi 2007/64/EÜ õiguslik kooskõla, eelkõige seoses makseteenuste tingimuste läbipaistvuse ja teabenõuetega ning seoses makseteenuste pakkumise ja kasutamisega seotud õiguste ja kohustustega, on asjakohane kohaldada käesolevat määrust alates 1. novembrist 2009. Käesoleva määruse sätete rikkumise eest määratavate karistuste kehtestamiseks on asjakohane jätta liikmesriikidele aega kuni 1. juunini 2010.
- (22) Kuna käesoleva määruse eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning meetmete ulatuse ja mõju tõttu on neid parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,
- ning mille korral maksja makseteenuse pakkuja ja saaja makseteenuse pakkuja asuvad eri liikmesriigis;
- 2) „riigisisene makse” – elektrooniliselt töödeldav maksetehing, mis on algatatud maksja või saaja poolt või saaja kaudu ning mille korral nii maksja makseteenuse pakkuja kui saaja makseteenuse pakkuja asuvad samas liikmesriigis;
- 3) „maksja” – füüsiline või juriidiline isik, kes on maksekonto haldaja ja kes teeb maksekäsundi antud maksekontolt makse tegemiseks või kui maksekontot ei ole, füüsiline või juriidiline isik, kes teeb maksekäsundi;
- 4) „saaja” – füüsiline või juriidiline isik, kes peaks olema maksetehinguga ülekantava raha saaja;

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesolevas määruses sätestatakse eeskirjad ühenduses tehtavate piiriüleste maksete kohta tagamaks, et ühenduses tehtavate piiriüleste maksete eest võetavad tasud ja samas vääringus tehtavate liikmesriigisisestest maksete tasud on võrdsed.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse kooskõlas direktiiviga 2007/64/EÜ piiriüleste maksete suhtes, mis on tehtud eurodes või nende liikmesriikide omavääringutes, kes on vastavalt artiklile 14 teatanud oma otsusest laiendada määruse kohaldamist oma riigi vääringule.

3. Käesolevat määrust ei kohaldata makseteenuse pakkujate enda kulul või teiste makseteenuse pakkujate eest tehtavate maksete suhtes.

4. Artiklites 6, 7 ja 8 sätestatakse eeskirjad, mis käsitlevad saaja makseteenuse pakkuja ja maksja makseteenuse pakkuja vahel eurodes tehtavaid otsearveldustehinguid.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „piiriülene makse” – elektrooniliselt töödeldav maksetehing, mis on algatatud maksja või saaja poolt või saaja kaudu

- 5) „makseteenuse pakkuja” – direktiivi 2007/64/EÜ artikli 1 lõikes 1 osutatud mis tahes kategooriasse kuuluv juriidiline isik ning kõnealuse direktiivi artiklis 26 osutatud füüsiline või juriidiline isik, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiivi 2006/48/EÜ (krediitiasutuste asutamise ja tegevuse kohta (uuestisõnastamine))⁽¹⁾ artiklis 2 loetletud asutused, kelle suhtes liikmesriigid kohaldavad direktiivi 2007/64/EÜ artikli 2 lõike 3 kohast erandit;
- 6) „makseteenuse kasutaja” – füüsiline või juriidiline isik, kes kasutab makseteenust maksja või saaja või mõlemana;
- 7) „maksetehing” – maksja või saaja poolt või saaja kaudu algatatud raha sissemakse, ülekandmine või väljanõudmine, mis ei olene makse aluseks olevatest mis tahes kohustustest maksja ja saaja vahel;
- 8) „maksekäsund” – makseteenuse pakkujale maksja või saaja antud juhis maksetehingu täitmiseks;
- 9) „tasu” – mis tahes tasu, mida makseteenuse pakkuja võtab makseteenuse kasutajalt ning mis on otseselt või kaudselt seotud maksetehinguga;
- 10) „raha” – pangatähed ja mündid, elektroonsel kujul edastatav raha ja elektronraha, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. septembri 2000. aasta direktiivi 2000/46/EÜ (elektronrahaasutuste asutamise ja tegevuse kohta ning usaldatavusnormatiivide täitmise üle peetava järelevalve kohta)⁽²⁾ artikli 1 lõike 3 punktis b;

⁽¹⁾ ELT L 177, 30.6.2006, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 275, 27.10.2000, lk 39.

- 11) „tarbija” – füüsiline isik, kes tegutseb eesmärkidel, mis ei seonu tema kaubandus-, äri- või kutsetegevusega;
- 12) „mikroettevõtja” – ettevõtja, mis makseteenuse lepingu sõlmimise ajal on komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitusel 2003/361/EÜ (mis käsitleb mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtete mõistet) ⁽¹⁾ lisa artiklis 1 ning artikli 2 lõigetes 1 ja 3 määratletud ettevõtte;
- 13) „vahendustasu” – maksja makseteenuse pakkuja ja saaja makseteenuse pakkuja vahel makstav tasu iga otsearveldustehingu eest;
- 14) „otsearveldus” – makseteenus, mille eesmärk on debiteerida maksja maksekontot, kui maksetehingu on algatanud makse saaja volituse alusel, mille maksja on andnud saajale, saaja makseteenuse pakkujale või maksja makseteenuse pakkujale;
- 15) „otsearveldussüsteem” – makseteenuse pakkujate vahel otsearveldustehingute teostamiseks kokku lepitud ühtsed eeskirjad, tavad ja nõuded.

Artikkel 3

Piiriüleste maksete ja nende vastavate riigisiseste maksete tasud

1. Makseteenuse pakkuja võtab makseteenuse kasutajalt kuni 50 000 euro suuruste piiriüleste maksete eest sama suurt tasu kui see, mida ta võtab makseteenuse kasutajatelt sama väärtusega ja samas vääringus riigisiseste maksete eest.
2. Selleks et hinnata lõike 1 kohaldamise eesmärgil piiriüleste maksete tasude suurust, määrab makseteenuse pakkuja piiriüleste maksete vastava riigisisese makse.

Kui pädevad asutused seda vajalikuks peavad, annavad nad välja suunised välismaksetele vastavate riigisiseste maksete kindlaksmääramise kohta. Pädevad asutused teevad aktiivselt koostööd direktiivi 2007/64/EÜ artikli 85 lõike 1 alusel loodud maksete komiteega, et tagada välismaksetele vastavaid riigisiseseid makseid käsitlevate suuniste järjepidevus.

⁽¹⁾ ELT L 124, 20.5.2003, lk 36.

3. Kui liikmesriik on teatanud oma otsusest laiendada käesoleva määruse reguleerimisala omavääringule kooskõlas artikliga 14, võib asjaomase liikmesriigi vääringus tehtud riigisiseseid makseid selles liikmesriigis käsitada eurodes tehtud piiriülestele maksetele vastavatena.

4. Käesolevat määrust ei kohaldata konverteerimistasudele.

Artikkel 4

Maksete automatiseerimise lihtsustamise meetmed

1. Makseteenuse pakkuja teatab vajaduse korral makseteenuse kasutajale makseteenuse kasutaja IBAN-numbri ja makseteenuse pakkuja BIC-koodi.

Peale selle märgib makseteenuse pakkuja makseteenuse kasutaja konto väljavõttel või selle lisal makseteenuse kasutaja IBAN-numbri ja makseteenuse pakkuja BIC-koodi.

Makseteenuse pakkuja annab käesoleva lõike alusel nõutava teabe makseteenuse kasutajale tasuta.

2. Sõltuvalt asjaomase maksetehingu laadist

a) teatab maksja tema poolt algatatud tehingute puhul nõudmise korral oma makseteenuse pakkujale saaja IBAN-numbri ja saaja makseteenuse pakkuja BIC-koodi;

b) teatab saaja tema poolt algatatud tehingute puhul nõudmise korral oma makseteenuse pakkujale maksja IBAN-numbri ja maksja makseteenuse pakkuja BIC-koodi.

3. Makseteenuse pakkuja võib makseteenuse kasutajalt nõuda täiendavat tasu, mis lisandub artikli 3 lõike 1 kohaselt nõutavatele tasudele, kui kasutaja annab makseteenuse pakkujale juhise täita maksetehing, ilma et ta oleks talle käesoleva artikli lõike 2 kohaselt teatanud IBAN-numbrit ja BIC-koodi. Nimeetatud tasu on kohane ja vastab kuludele. Tasu lepitakse kokku makseteenuse pakkuja ja makseteenuse kasutaja vahel. Makseteenuse pakkuja teatab makseteenuse kasutajale täiendava tasu summa aegsasti enne seda, kui selline kokkulepe makseteenuse kasutajale siduvaks muutub.

4. Sõltuvalt asjaomase maksetehingu liigist teatab kaupade ja teenuste tarnija, kes esitab ühenduses arveid kaupade ja teenuste eest ning võtab vastu käesoleva määrusega hõlmatud makseid, oma klientidele oma IBAN-numbri ja oma makseteenuse pakkuja BIC-koodi.

Artikkel 5

Maksebilansi aruandluse kohustus

1. Liikmesriigid vabastavad 1. jaanuarist 2010 makseteenuse pakkujad riigisisest arvelduspõhisest aruandluskohustusest esitada oma klientide kuni 50 000 euro suuruste maksetehingute kohta maksebilansistatistikat.

2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, võivad liikmesriigid jätkata koondandmete või muu asjaomase kergesti kättesaadava teabe kogumist, eeldusel et selline kogumine ei mõjuta maksete automaatset töötlemist ja et makseteenuse pakkujad saavad sellise kogumise täielikult automatiseerida.

Artikkel 6

Vahendustasu piiriüleste otsearveldustehingute eest

Kui saaja makseteenuse pakkuja ja maksja makseteenuse pakkuja vahel ei ole kahepoolset kokkulepet, kohaldatakse igale enne 1. novembrit 2012 teostatud piiriülesele otsearveldustehingule mitmepoolset vahendustasu 0,088 eurot, mille saaja makseteenuse pakkuja maksab maksja makseteenuse pakkujale, välja arvatud juhul, kui asjaomaste makseteenuse pakkujate vahel on kokku lepitud madalam mitmepoolne vahendustasu.

Artikkel 7

Vahendustasu riigisiseste otsearveldustehingute eest

1. Ilma et see piiraks lõigete 2 ja 3 kohaldamist, kui saaja makseteenuse pakkuja ja maksja makseteenuse pakkuja vahel rakendatakse enne 1. novembrit 2009 teostatud riigisisese otsearveldustehingu puhul mitmepoolset vahendustasu või muud tasukokkulepet, kohaldatakse kõnealust mitmepoolset vahendustasu või muud tasukokkulepet enne 1. novembrit 2012 teostatud riigisisestele otsearveldustehingutele.

2. Kui sellist mitmepoolset vahendustasu või muud tasukokkulepet vähendatakse või kui see tühistatakse enne 1. novembrit 2012, kohaldatakse sellist vähendamist või tühistamist kõikidele enne seda kuupäeva teostatud riigisisestele otsearveldustehingutele.

3. Kui riigisisese otsearveldustehingu saaja makseteenuse pakkuja ja maksja makseteenuse pakkuja vahel on kahepoolne kokkulepe, ei kohaldata enne 1. novembrit 2012 teostatud riigisisestele otsearveldustehingutele lõikeid 1 ja 2.

Artikkel 8

Juurdepäas otsearveldustehingute eesmärgil

1. Maksja makseteenuse pakkuja, kes võimaldab kõnealuse maksja maksekontol sooritada eurodes tehtavaid riigisiseseid otsearveldustehinguid, peab otsearveldussüsteemi raames samuti võimaldama eurodes tehtavaid otsearveldustehinguid, mis on algatatud saaja poolt mis tahes liikmesriigis asuva makseteenuse pakkuja vahendusel.

2. Lõiget 1 kohaldatakse ainult nendele otsearveldustehingutele, mis on tarbijatele kättesaadavad otsearveldussüsteemi raames.

3. Makseteenuse pakkujad täidavad lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuded 1. novembriks 2010.

4. Olenemata lõikest 3, täidavad makseteenuse pakkujad, kes asuvad liikmesriigis, kus euro ei ole omavääringuks, lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuded eurodes tehtavate otsearveldustehingute puhul 1. novembriks 2014. Kui sellises liikmesriigis võetakse euro omavääringuna kasutusele enne 1. novembrit 2013, täidab kõnealuses liikmesriigis asuv makseteenuse pakkuja lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuded ühe aasta jooksul alates kuupäevast, mil kõnealune liikmesriik liitus euroalaga.

Artikkel 9

Pädevad asutused

Liikmesriigid määravad pädevad asutused, kes vastutavad käesoleva määruse järgimise tagamise eest.

Nad teatavad komisjonile kõnealustest pädevatest asutustest hiljemalt 29. aprillil 2010. Nad teatavad komisjonile viivitamata kõigist kõnealuste asutustega seotud olulistest muutustest.

Liikmesriigid võivad määrata olemasolevad organid tegutsema pädevate asutustena.

Liikmesriigid kohustavad pädevaid asutusi teostama tõhusat järelevalvet määruse täitmise üle ning võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada selle täitmine.

Artikkel 10

Kaebemenetlused käesoleva määruse väidetava rikkumise korral

1. Liikmesriigid kehtestavad menetlused, mis võimaldavad makseteenuse kasutajatel ja teistel huvitatud isikutel esitada pädevatele asutustele kaebusi, mis tulenevad käesoleva määruse väidetavatest rikkumistest makseteenuse pakkuja poolt.

Liikmesriigid võivad sellel eesmärgil kasutada või laiendada olemasolevaid menetlusi.

2. Kui see on asjakohane ning ilma et see piiraks riigisisese menetlusõiguse kohast õigust esitada hagi kohtusse, teavitavad pädevad asutused kaebuse esitajat artikli 11 kohaselt kehtestatud kohtuvälistest kaebuste lahendamise ja kahju hüvitamise menetlustest.

Artikkel 11

Kohtuväline kaebuste lahendamise ja kahju hüvitamise menetlus

1. Liikmesriigid kehtestavad piisava ja tõhusa kohtuvälise kaebuste lahendamise ja kahju hüvitamise menetluse, et lahendada makseteenuse kasutajate ja makseteenuse pakkujate vahelisi vaidlusi, mis käsitlevad käesolevast määrusest tulenevaid õigusi ja kohustusi. Selle jaoks määravad liikmesriigid olemasolevad organid, kui see on asjakohane, või asutavad uued organid.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõnealustest organitest hiljemalt 29. aprillil 2010. Nad teatavad komisjonile viivitamata kõik kõnealuste asutustega seotud edasised muutused.

3. Liikmesriigid võivad sätestada, et käesolevat artiklit kohaldatakse ainult nendele makseteenuse kasutajatele, kes on tarbijad või mikroettevõtjad. Sellistel juhtudel teavitab liikmesriik sellest komisjoni.

Artikkel 12

Piiriülene koostöö

Artiklites 9 ja 11 osutatud eri liikmesriikide pädevad asutused ja kohtuvälise kaebuste lahendamise ja kahju hüvitamise menetluse eest vastutavad organid teevad piiriüleste vaidluste lahendamisel tihedat ja tõrgeteta koostööd. Liikmesriigid tagavad sellise koostöö toimumise.

Artikkel 13

Karistused

Ilma et see piiraks artikli 17 kohaldamist, kehtestavad liikmesriigid 1. juuniks 2010 eeskirjad karistuste kohta, mida kohalda-

takse käesoleva määruse rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende kohaldamise tagamiseks. Kõnealused karistused on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad komisjoni nimetatud sätetest hiljemalt 29. oktoobril 2010 ning teavitavad edaspidi viivitamata kõigist muudatustest, mis neid mõjutavad.

Artikkel 14

Kohaldamine muude omavääringute kui euro suhtes

1. Liikmesriik, kus euro ei ole omavääringuks ja kes otsustab laiendada käesoleva määruse, välja arvatud artiklite 6, 7 ja 8 kohaldamist omavääringule, teatab sellest komisjonile. Kõnealune teade avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*. Käesoleva määruse laiendatud kohaldamine jõustub 14 päeva pärast kõnealust avaldamist.

2. Liikmesriik, kus euro ei ole omavääringuks ja kes otsustab laiendada artiklite 6, 7 või 8 kohaldamist või nende artiklite mis tahes kombinatsiooni kohaldamist oma vääringule, teatab sellest komisjonile. Kõnealune teade avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*. Artiklite 6, 7 ja 8 laiendatud kohaldamine jõustub 14. päeval pärast kõnealust avaldamist.

3. Liikmesriikidelt, kes 29. oktoobriks 2009 on juba otsusest teatanud vastavalt määruse (EÜ) nr 2560/2001 artiklile 9, ei nõuta käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teate esitamist.

Artikkel 15

Läbivaatamine

1. Komisjon esitab 31. oktoobriks 2011 Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Euroopa Keskpangale aruande riigisiseste arvelduspõhiste aruandluskohustuste kaotamise asjakohasuse kohta. Vajaduse korral lisatakse aruandele ettepanek.

2. Komisjon esitab 31. oktoobriks 2012 Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Euroopa Keskpangale aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta ning lisab aruandele vajaduse korral ettepaneku. Aruanne hõlmab eelkõige järgmisi punkte:

a) IBAN-numbri ja BIC-koodi kasutamine seoses maksete automatiseerimisega;

b) artikli 3 lõikes 1 sätestatud maksimummäärade asjakohasus ja

c) turu areng seoses artiklite 6, 7 ja 8 kohaldamisega.

*Artikkel 16***Kehtetuks tunnistamine**

Määrus (EÜ) nr 2560/2001 tunnistatakse kehtetuks alates 1. novembrist 2009.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele tõlgendatakse viidetena käesolevale määrusele.

*Artikkel 17***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 1. novembrist 2009.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 16. september 2009

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BUZEK

Nõukogu nimel
eesistuja
C. MALMSTRÖM
